

POTREBUJEM POMOC, ČO MÁM ROBIŤ?

*Niekoľko dobrých rád pre seniorov a osoby
s ťažkým zdravotným postihnutím
ako postupovať podľa nového zákona
o sociálnych službách*

Obsah

ÚVOD	3
I. PRÁVO NA SOCIÁLNE SLUŽBY	4
Právo na pomoc	4
Čo je povinná obec, samosprávny kraj a štát	4
Ako požiadať o pomoc	5
Dobrá rada nad zlato	5
Posudok a rozhodnutie o odkázanosti na službu	6
Čo keď už mám rozhodnutie	7
Dobre zmluvy robia priateľov	8
II. KOĽKO BUDEM PLATIŤ ZA SOCIÁLNE SLUŽBY	9
Aká je cena sociálnej služby	9
Ktoré služby sú platené a ktoré nie	9
Ako sa dozviem za čo platím	9
Kto určuje cenu služby	10
Koľko teda budem platiť	11
Čo ak nebudem mať dosť peňazí	11
A kto to teda zaplatí	12
III. DRUHY SOCIÁLNYCH SLUŽIEB PRE SENIOROV A OSOBY S ŤAŽKÝM ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM	13

Úvod

Vážená čitateľka, vážený čitateľ,

nový zákon o sociálnych službách zaviedol nové pravidlá pre poskytovanie sociálnej pomoci ľuďom, ktorí sú v nepriaznivej sociálnej situácii a sú odkázaní na pomoc.

Obce a samosprávne kraje sú zodpovedné za to, aby ich obyvatelia dostali sociálne služby, ktoré potrebujú. Štát nemá v tejto oblasti žiadnu zodpovednosť. Jeho úrady plnia iné úlohy. Úrady práce, sociálnych vecí a rodiny vyplácajú rôzne sociálne dávky a poskytujú služby pre nezamestnaných. Sociálna poisťovňa vypláca dôchodky, nemocenské dávky, dávky pre nezamestnaných. Sociálne služby nefinancuje.

Ak ste v dôchodkovom veku alebo ste osobou s ťažkým zdravotným postihnutím a potrebujete pomoc, musíte ju hľadať tam, kde bývate, vo svojej obci a vo svojom kraji. Obec alebo kraj posúdi, akú pomoc potrebujete a podľa toho Vám poskytne alebo zabezpečí potrebnú sociálnu službu.

Sociálne zariadenia, ktoré zriadili obce a samosprávne kraje sú v zákone označené ako verejní poskytovatelia. Sociálne zariadenia, ktoré založili cirkevné organizácie, občianske združenia, neziskové organizácie alebo fyzické osoby, sú označené ako neverejní poskytovatelia. Verejní aj neverejní poskytovatelia sociálnych služieb majú vo vzťahu k žiadateľom a prijímateľom služieb rovnaké povinnosti, občania majú vo vzťahu k nim rovnaké práva.

Sociálne služby nie sú zadarmo. Ročne sa na ich prevádzku vynaloží okolo 270 miliónov EUR (cca 8 miliárd korún). Poberatelia služieb z toho zaplatia len 25 %. Ak chceme, aby boli služby dostupné pre všetkých, ktorí ich potrebujú, budú musieť samosprávy prispieť vyššou čiastkou a poberatelia služieb platiť viac.

Ponúkame Vám niekoľko užitočných informácií o tom, čo urobiť, aby sa Vaše práva naplnili.

I. Právo na sociálne služby

PRÁVO NA POMOC

Právo na pomoc má každý občan, mladý či starý, ak pre svoj nepriaznivý zdravotný stav alebo ťažké zdravotné postihnutie nie je schopný postarať sa o seba sám a potrebuje pomoc inej osoby. Niekomu stačí pomôcť menej, iný potrebuje trvalú odbornú starostlivosť. V prvom rade má pomáhať rodina. Ak je v dostupnej vzdialenosti a keď môže. Ak chýba pomoc rodiny, v ľahších prípadoch pomôžu aj susedia a priatelia. Keď to už nestačí, musia občania pomôcť obec, samosprávny kraj alebo štát. Je ich úlohou a povinnosťou pomáhať človeku, keď to potrebuje. Dane všetkých občanov sú určené aj na to.

Podľa zákona máte právo na takú pomoc, ktorá najlepšie zodpovedá vašim potrebám. Nevzdávajte sa svojho práva a žiadajte od úradov (ktoré sa možno budú brániť) jeho naplnenie.

ČO JE POVINNÁ OBEC, SAMOSPRÁVNY KRAJ A ŠTÁT

Posúdiť, akú pomoc ich obyvatel' potrebuje.

Poskytnúť alebo zabezpečiť mu sociálnu službu u takého poskytovateľa, ktorý má na to oprávnenie.

Prispieť finančnými prostriedkami na úhradu nákladov (určitú časť prispieva na službu občan z vlastných prostriedkov).

Obec a kraj musia čiastočne financovať sociálne služby pre svojich obyvateľov. Je to ich povinnosť zo zákona. Ak by vám povedali, že službu nedostanete alebo danú službu neposkytujú, porušili by zákon a mohli by ste ich žalovať.

AKO POŽIADAŤ O POMOC

Ak občan potrebuje pomoc, najprv si musí podať žiadosť o posúdenie svojej zdravotnej a sociálnej situácie.

Ak chce opatrovateľskú službu, umiestnenie v dennom stacionári, v zariadení opatrovateľskej starostlivosti alebo v zariadení pre seniorov, podá si žiadosť na obecný úrad obce, v ktorej býva.

Ak chce služby v stredisku sociálnej rehabilitácie, v zariadení podporovateľného bývania, ak chce byť umiestnený do domova sociálnych služieb alebo do špecializovaného zariadenia, podá si žiadosť na úrad samosprávneho kraja, do ktorého patrí jeho obec.

Ak chce príspevok na prepravu, príspevok na osobného asistenta alebo chce, aby ho opatroval doma člen rodiny alebo iný blízky človek, podá si žiadosť na úrad práce, sociálnych vecí a rodiny.

Je dobré vedieť, že domáci opatrovatelia majú nárok na 30 dní voľna za rok. V tomto čase musí obec zabezpečiť opatrovanej osobe odľahčovaciu službu podľa jej potreby buď v domácom prostredí, v dennom stacionári alebo v pobytovom sociálnom zariadení. Za odľahčovaciu službu musí občan platiť tak ako všetci ostatní poberatelia služby.

DOBRÁ RADA NAD ZLATO

Ľudia väčšinou nevedia, aké druhy a formy sociálnych služieb existujú, ale dobre vedia, akú potrebujú starostlivosť. Odporúčame preto, aby ste sa najprv poradili a až potom požiadali príslušný úrad o posúdenie svojej odkázanosti. Najviac vedia ľudia, ktorí týmto procesom už prešli a ktorí majú vlastnú skúsenosť. Ak ich nemáte u susedov, v rodine alebo inde v blízkosti, využite základné sociálne poradenstvo, ktoré poskytuje každý úrad a každý, kto poskytuje sociálne služby. Pre osoby so zdravotným postihnutím sú špecializované sociálne poradne podľa druhu zdravotného postihnutia. Tento typ

poradní prevádzkujú mimovládne organizácie s príslušnou akreditáciou. Ak už viete, aký druh služby potrebujete, viete aj, ktorému úradu máte podať žiadosť o posúdenie.

*Čaká vás veľká životná zmena, preto si **dobre premyslite**, ktorá zo sociálnych služieb pomôže najlepšie zoládnuť vaše ťažkosti. Len vy môžete uvážiť všetky detaily a urobiť rozhodnutie, či požiadate o opatrovanie v domácnosti, v dennom stacionári, v pracovných dňoch alebo aj cez víkendy, niekoľko týždňov či mesiacov alebo po celý rok. Naozaj dobre zvážte, či potrebujete byť natrvalo umiestnený v celoročnom zariadení mimo svojej rodiny a priateľov. Zároveň sa informujte, či a koľko budete za vami žiadané služby platiť.*

POSUDOK A ROZHODNUTIE O ODKÁZANOSTI NA SLUŽBU

Prvý krok k získaniu vybranej sociálnej služby je vyplniť žiadosť o posúdenie odkázanosti na pomoc inej osoby, ku ktorej priložíte správu vášho ošetrojúceho lekára a odovzdáte na príslušný úrad. Vašu situáciu bude posudzovať lekár a sociálny pracovník, na základe čoho úrad vydá rozhodnutie o odkázanosti. V ňom bude určený aj stupeň odkázanosti, pretože podľa zákona niektoré služby môžete dostať, len ak vaše ťažkosti dosiahnu určitý stupeň. Vašu žiadosť o posúdenie odkázanosti musí úrad vybaviť do 30, výnimočne do 60 dní. Ak váš zdravotný stav vyžaduje, aby ste pomoc dostali bezodkladne, či v priebehu pár dní, posúdenie odkázanosti musí úrad urobiť v čo najkratšom čase.

*Vyberte si **takú službu**, ktorá vás nebude obmedzovať. Ak chcete byť cez víkend s rodinou, žiadajte si umiestnenie v zariadení pre seniorov s týždenným pobytom. Ak ste sám a potrebujete pomoc stále, žiadajte si opatrovateľskú službu do domácnosti na celý týždeň, teda aj v sobotu a v nedeľu. Zákon vám dáva právo požadovať takú službu, ktorá najlepšie uspokojí vaše oprávnené potreby a zaručí vám dôstojný život.*

ČO KEĎ UŽ MÁM ROZHODNUTIE

Keď máte v rukách rozhodnutie o odkázanosti, musíte požiadať úrad, ktorý vám ho vydal, o poskytnutie alebo zabezpečenie služby, ktorú potrebujete. Vyžiadajte si na úrade zoznam všetkých zariadení, ktoré vo vašom okolí poskytujú ten druh služby, o ktorý žiadate. Na zozname nájdete zariadenia, ktoré zriadili obce alebo samosprávny kraj (verejní poskytovatelia), ale aj také, ktoré zriadili cirkevné a občianske organizácie (neverejní poskytovatelia). Zákon ukladá úradu, ako má postupovať pri zabezpečovaní služby pre vás. V naliehavých prípadoch, ak je vážne ohrozený život alebo zdravie, musí službu v domácnosti alebo v sociálnom zariadení zabezpečiť bezodkladne, ešte pred nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia o odkázanosti. Ak ide o umiestnenie do zariadenia a službu naozaj potrebujete, nezapisujte sa do poradovníka, ale trvajte na tom, aby vám našli verejného alebo neverejného poskytovateľa, ktorý má voľné miesto. Ak nechcete byť vo veľkom zariadení, žiadajte, aby vás umiestnili do zariadenia rodinného typu (s počtom miest menej ako 40). Zo zákona na to máte právo.

*Ak sa nájde voľné miesto u neverejného poskytovateľa, podpíšte zmluvu o poskytovaní služby až potom, keď sa úrad, ktorý Vám službu zabezpečuje, zaviazne, že tomuto poskytovateľovi **bude finančne prispievať**. V takom prípade nebudete platiť plnú cenu služby, ale približne toľko ako u verejného poskytovateľa.*

Ak vám nemôžu poskytnúť ani zabezpečiť službu, o ktorú ste požiadali, požiadajte ihneď o posúdenie na iný druh vhodnej služby.

DOBŘÉ ZMLUVY ROBIA PRIATEĽOV

Pre vašu spokojnosť so službou je dôležitá zmluva, ktorú uzavriete s poskytovateľom sociálnej služby. Zmluva o poskytovaní sociálnych služieb je vážny dokument, preto ho nepodpisujte hneď, ale doprajte si čas na to, aby ste si ho poriadne prečítali, prípadne sa s niekým poradili. Dobře si skontrolujte, aké služby budete dostávať a koľko za ne budete platiť. Zákon určuje, ktoré činnosti sú platené a ktoré neplatené. V zmluve si môžete dohodnúť všetky služby, ktoré potrebujete, aby ste sa cítili príjemne.

Venujte pozornosť pravidlám, podľa ktorých vám v čase uzatvárania zmluvy vypočítajú výšku úhrady za služby, ale rátajte s tým, že ceny služieb sa môžu v nadväznosti na zvyšovanie dôchodkov aj meniť.

II. Koľko budem platiť za sociálne služby

AKÁ JE CENA SOCIÁLNEJ SLUŽBY

Sociálne služby nie sú lacné. Toho, kto vám ich poskytne, jedna hodina opatrovateľskej služby stojí 5 – 7 € (150 – 210 Sk), jeden km prepravnej služby vyjde na 50 až 70 centov (15 – 21 Sk), jeden mesiac pobytu v zariadení pre seniorov stojí 500 – 700 € (15.000 – 21.000 Sk), pobyt v špecializovanom zariadení stojí 700 – 1000 €. (21.000 – 30.000 Sk).

KTORÉ SLUŽBY SÚ PLATENÉ A KTORÉ NIE

Nebudete platiť za odborné činnosti, ktorými sú sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, sociálna terapia a tlmočenie v posunkovom jazyku. Neplatí sa za ošetrovanie, podávanie liekov, injekcií, za polohovanie, ak má zariadenie zmluvu so zdravotnou poisťovňou, ktorá jej tieto zdravotné výkony prepláca.

Budete platiť za obslužné činnosti, ktorými sú ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva. Platí sa aj za donášku stravy, nákupu a liekov. Platí sa aj za ďalšie činnosti: preprava, požičiavanie zdravotníckych a kompenzačných pomôcok, úschova cenných vecí a ostatné služby nad rámec základnej starostlivosti (ďalšími činnosťami sú aj návšteva kultúrnych podujatí, lieky, služby kaderníčky, holiča, pedikérky...)

Nechajte si podrobne vysvetliť, čo zákon hovorí o úhrade za služby. Aké služby máte právo dostávať bezplatne a za ktoré musíte platiť.

AKO SA DOZVIEM, ZA ČO PLATÍM

Zákon ukladá poskytovateľovi verejne prístupníť Cenník služieb. V návrhu zmluvy o poskytovaní služieb, ktorú dostanete, má byť presne uvedená suma, koľko budete platiť za odborné, koľko za obslužné a koľko za ďalšie činnosti, ktoré vám budú podľa zákona a vášho výberu poskytované. Vy rozhodujete o tom, či si objednáte - aj vzhľadom na vaše finančné možnosti - vyšší štandard služieb.

Odborné činnosti, za ktoré občan neplatí, poskytovateľovi hradí zo svojho rozpočtu obec alebo samosprávny kraj (podľa toho, kto za čo zodpovedá).

Vy si však môžete objednať aj niektoré odborné činnosti navyše. Napr. ak vám zmluva garantuje rehabilitačné cvičenia 2x do týždňa, ale vy ich budete chcieť každý deň, tak si ich budete musieť priplatiť.

Obslužné činnosti sú za uvedenú cenu garantované len v určitom rozsahu služieb. Ak budete chcieť lepšie vybavenie izby alebo umývanie okien každý mesiac, môžete si to objednať a dohodnúť v zmluve, ale rátajte s tým, že budete platiť viac.

Ďalšie činnosti ovplyvňujú výšku platby v závislosti od vašich potrieb a vášho príjmu a od schopnosti poskytovateľa zabezpečiť Vám požadované služby.

Pri podpisovaní Zmluvy o poskytovaní sociálnych služieb sa pýtajte dovedy, kým Vám nebude jasné, za čo budete platiť a za čo nie.

KTO URČUJE CENU SLUŽBY

Cenu za služby určuje poskytovateľ sociálnych služieb. U verejných poskytovateľov, ktorých zriadila obec alebo samosprávny kraj, sa cena za službu určuje všeobecne záväzným nariadením, ktoré schvaľujú obecní, mestskí alebo krajskí poslanci. U neverejných poskytovateľov sociálnych služieb cenu (na základe oprávnených výdavkov) určuje zriaďovateľ, čo je občianska alebo cirkevná organizácia. Cena musí byť rovnaká pre všetkých klientov, spôsob jej výpočtu musí byť verejne prístupný a zrozumiteľný pre žiadateľov o službu.

Ešte prv ako si podáte žiadosť o posúdenie odkázanosti na pomoc inej osoby, keď budete zbierať informácie a rozhodovať sa, aký druh služby bude pre Vás najvhodnejší, zistite si aj cenu, ktorú za službu budete platiť.

KOĽKO TEDA BUDEM PLATIŤ

Ak budete dostávať pomoc od neverejného poskytovateľa, Vaše platby budú závisieť najmä od toho, či vaša obec alebo samosprávny kraj súhlasili s tým, aby ste uzavreli zmluvu o poskytovaní služieb s tým poskytovateľom, ktorého ste si vybrali.

Ak s tým **súhlasili** a zaviazali sa platiť tomuto poskytovateľovi zákonom určené finančné príspevky na odkázanosť a na prevádzku, budete platiť takú cenu za službu, aby vám z vášho príjmu/dôchodku zostala suma, ktorú garantuje zákon.

Ak **nesúhlasili** s tým, aby ste uzavreli zmluvu s týmto poskytovateľom, neverejný poskytovateľ určí pravdepodobne vyššiu cenu. Cena bude vyššia preto, lebo ak obec ani kraj neprispievajú na jeho náklady žiadnou sumou, budete ich musieť v plnej výške zaplatiť vy.

Nevdávajte sa. Každý riadne registrovaný poskytovateľ má právo dostávať na svoju činnosť príspevky z verejných zdrojov. Záleží aj od vás, či to tak bude. Vy ste si vybrali poskytovateľa po dlhom uvažovaní a vy viete aj prečo, preto trojte na tom, že chcete dostávať služby práve od neho. Musí sa nájsť schodná cesta.

ČO AK NEBUDEM MAŤ DOSŤ PEŇAZÍ

Ak nebudete mať dosť prostriedkov, aby ste zaplatili úhradu (cenu) za služby, musíte spolu so žiadosťou o poskytnutie sociálnej služby, predložiť aj doklady o vašom príjme za predchádzajúci rok a čestné prehlásenie o vašom majetku. Zákon vám zaručuje právo na poskytnutie služby, aj ak máte nízky alebo žiadny príjem.

Zákon vás chráni aj pred tým, aby ste zaplatili cenu, ktorá je vyššia ako váš príjem a majetok.

Ak Vám poskytnú opatrovateľskú službu v domácnosti, musí vám po zaplatení za službu zostať 1,3 násobok životného minima. To je dnes 240,7 € (7 253 Sk). Ak ste v zariadení pre seniorov, musí vám zostať 20 % zo životného minima, čo je 37 € (1 116 Sk).

A KTO TO TEDA ZAPLATÍ

Ak nemáte dostatočný príjem a majetok, aby ste mohli zaplatiť za služby, ktoré potrebujete, poskytovateľ služieb bude žiadať, aby to zaplatili Vaši príbuzní - manžel, deti, rodičia. Ak dobrovoľne neuzavrú s poskytovateľom zmluvu o platení úhrady za službu, obecný úrad alebo samosprávny kraj vydá rozhodnutie o ich povinnosti prispievať za vás určenou sumou.

Ak nemáte žiadnych príbuzných, poskytovateľ si uplatní svoje nároky z pozostalosti.

Ak príjem vašich príbuzných je nižší ako 1,3 násobok životného minima a nemožno od nich vyžadovať žiadne platby, nezaplatená čiastka bude stále figurovať ako nezaplatená pohľadávka poskytovateľa služby. Tento si ju napokon uplatní v dedičskom konaní.

Netrápte sa tým. Prišiel čas splácania troch grošov ako v známej rozprávke. Nemusíte sa za to hanbiť. Ale pre istotu nerozdajte všetok svoj majetok deťom. Užite si ho, koľko len môžete, veď ste sa naň dosť narobili.

III. Druhy sociálnych služieb pre seniorov a osoby s ťažkým zdravotným postihnutím

Opatrovateľská služba – poskytuje ju obec, verejný alebo neverejný poskytovateľ osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej osoby pri úkonoch sebaobsluhy, pri udržiavaní domácnosti a pri sociálnych aktivitách. Službu vykonáva profesionálna opatrovateľka/opatrovateľ v rozsahu najmenej dve hodiny denne (60 hodín mesačne) v domácnosti opatrovaného.

Žiadateľ o službu musí byť posúdený obecným / mestským úradom a musí dosiahnuť minimálne II. stupeň odkázanosti.

Opatrovanie – rozhoduje o ňom úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý posúdi zdravotnú a sociálnu situáciu žiadateľa. Nárok na opatrovanie vzniká, ak stupeň odkázanosti je V. alebo VI. Celodennú starostlivosť vykonáva člen rodiny alebo iná blízka osoba opatrovaného. Opatrovateľ dostáva od štátu príspevok na opatrovanie. Opatrovanie nie je sociálnou službou, je kompenzáciou zdravotného postihnutia.

Odlahčovacia služba – poskytuje sa opatrovateľovi (členovi rodiny alebo spolubývajúcej osobe), ktorý celodenne opatruje blízku osobu, odkázanú na pomoc. Opatrovateľ má nárok na 30 dní „dovolenky“, počas ktorej je obec povinná opatrovanej osobe sama poskytnúť alebo zabezpečiť opatrovateľskú službu v domácnosti alebo umiestnenie do zariadenia sociálnych služieb.

Žiadosť o odlahčovaciu službu musí byť doručená obci 30 dní pred termínom jej čerpania. Oprávnenosť na odlahčovaciu službu sa preukazuje rozhodnutím úradu práce o odkázanosti na pomoc inej osoby.

Osobná asistencia – nie je sociálna služba, je to kompenzácia a je to pomoc osobe s ťažkým zdravotným postihnutím pri určitých činnostiach. Účelom je aktivizácia a podpora sociálneho začlenenia a podpora nezávislosti v rozhodovaní sa o rodinnom živote, o vykonávaní pracovných, vzdelávacích a voľnočasových aktivít. Osobnú asistenciu vykonáva osobný asistent. O rozsahu osobnej asistencie a príspevku na osobnú asistenciu rozhoduje úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v mieste bydliska.

Sprostredkovanie osobnej asistencie – je sociálna služba pre osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej úrad práce poskytuje príspevok na osobnú asistenciu. Agentúra vyhľadáva a sprostredkúva osobných asistentov a vykonáva administratívne a finančné služby spojené s osobnou asistenciou.

Žiadateľ o sprostredkovanie sa preukáže rozhodnutím úradu práce o priznaní príspevku na osobnú asistenciu.

Prepravná služba – poskytuje sa osobe s ťažkým zdravotným postihnutím odkázanej na individuálnu prepravu a osobe s nepriaznivým zdravotným stavom, ktorý spôsobuje obmedzenie jeho mobility.

Žiadateľ sa preukáže posudkom úradu práce alebo potvrdením lekára.

Tlmočnická služba – poskytuje tlmočenie v posunkovej reči, artikulačné tlmočenie alebo taktilné tlmočenie. Žiadateľ o tlmočnickú službu preukazuje zdravotné postihnutie potvrdením svojho lekára.

Sprostredkovanie tlmočnickej služby - sa poskytuje osobe, ktorá je odkázaná na tlmočnickú službu. Zahŕňa vykonávanie administratívnych úkonov, vedenie databázy žiadateľov a databázy tlmočníkov a vykonávanie školení pre obe skupiny.

Sprievodcovská služba a predčítateľská služba – poskytuje sa osobe, ktorá je nevidiaca alebo prakticky nevidiaca a osobe s mentálnym postihnutím. Sprievod na základné sociálne aktivity a predčítavanie je samostatnou sociálnou službou vtedy, ak sa neposkytuje v rámci opatrovateľskej služby alebo v rámci osobnej asistencie.

Žiadateľ o tieto služby preukazuje zdravotné postihnutie potvrdením svojho lekára.

Denný stacionár – zariadenie, v ktorom sa poskytuje najmä opatrovateľská služba, stravovanie, záujmová činnosť či pracovná terapia osobe odkázanej na pomoc bez ubytovania.

Žiadateľ o službu musí byť posúdený obecným / mestským úradom a musí dosiahnuť minimálne II. stupeň odkázanosti

Denné centrum – slúži pre udržiavanie sociálnych kontaktov a pre záujmové činnosti rôznych skupín obyvateľov; poznáme ho pod pôvodnými názvami ako klub dôchodcov, materské centrum, mládežnícky klub ...

Na vstup stačí prejavenie záujmu a príslušnosť k sociálnej skupine, ktorej je centrum určené.

Zariadenie opatrovateľskej služby – v zariadení sa poskytuje sociálna služba iba na určitý čas plnoletému občanovi odkázanému na pomoc inej osoby, ak mu nemožno poskytnúť opatrovateľskú službu v domácnosti.

Žiadateľ o službu musí byť posúdený obecným / mestským úradom a musí dosiahnuť minimálne II. stupeň odkázanosti.

Požičiavanie pomôcok – sa poskytuje osobe s ťažkým zdravotným postihnutím alebo s nepriaznivým zdravotným stavom, ak je odkázaná na pomôcku. Pomôcka sa zapožičiava na určitý čas.

Nepriaznivý zdravotný stav sa preukazuje potvrdením lekára, ťažké zdravotné postihnutie a odkázanosť na pomôcku sa preukazuje posudkom úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

Zariadenie pre seniorov – slúži občanovi, ktorému terénna alebo ambulatná sociálna služba nemôže dostatočne uspokojiť jeho potreby. Pre nepriaznivý zdravotný stav potrebuje sústavnú starostlivosť inej osoby. Zariadenie pre seniorov poznáme pod pôvodným názvom domov dôchodcov.

Podmienky: žiadateľ o službu musí byť v dôchodkovom veku, musí byť posúdený obecným / mestským úradom a musí dosiahnuť minimálne II. stupeň odkázanosti; umiestnený môže byť aj občan, ktorý to potrebuje z iných vážnych dôvodov.

Špecializované zariadenie – je určené osobe odkázanej na pomoc inej osoby, ak má zdravotné postihnutie spôsobené Parkinsonovou chorobou, Alzheimerovou chorobou, sklerózou multiplex, schizofréniou, demenciou, hluchoslepotou a inou chorobou.

Žiadateľ musí byť posúdený úradom samosprávneho kraja a musí dosiahnuť minimálne V. stupeň odkázanosti.

Domov sociálnych služieb – je zameraný na pomoc a služby tomu občanovi, ktorý je odkázaný na pomoc inej osoby alebo občanovi, ktorý je nevidiaci alebo prakticky nevidiaci. V zariadení sa utvárajú podmienky na vzdelávanie. V prípade, že sú služby poskytované deťom, poskytuje sa im aj výchova.

Žiadateľ o službu musí byť posúdený úradom samosprávneho kraja a musí dosiahnuť minimálne V. stupeň odkázanosti. V prípade nevidiacich a prakticky nevidiacich musí žiadateľ dosiahnuť minimálne stupeň III.

Rehabilitačné stredisko – je zamerané na pomoc osobe, odkázanej na pomoc inej osoby, slabozrakej alebo nepočujúcej alebo osobe, ktorá má ťažkú obojstrannú nedoslýchavosť. Ide o ambulantnú alebo pobytovú službu na určitý čas. V stredisku sa poskytuje poradenstvo aj rodine alebo inej osobe, ktorá zabezpečuje starostlivosť občanovi odkázanému na pomoc v domácom prostredí.

Žiadosť sa podáva na samosprávny kraj a žiadateľ musí dosiahnuť minimálne II. stupeň odkázanosti.

Sociálna rehabilitácia – je odborná činnosť na podporu samostatnosti, nezávislosti, sebestačnosti. Vykonáva sa rozvojom a nácvikom zručností alebo aktivizovaním schopností a posilňovaním návykov pri sebaobsluže, starostlivosti o domácnosť a základných sociálnych aktivitách (používanie pomôcky, nácvik priestorovej orientácie a samostatného pohybu, výučba písania a čítania Braillovoho písma ...).

Žiadateľ musí byť posúdený samosprávnym krajom a dosiahnuť minimálne stupeň II.

Zariadenie podporovaného bývania – je sociálna služba občanovi, odkázanému na pomoc inej osoby, ak je odkázaný na dohľad, pod ktorým je schopný viesť samostatný život. Ide najmä o usmerňovanie a monitorovanie odkázaného pri zabezpečovaní sebaobslužných úkonov a starostlivosti o svoju domácnosť.

Žiadateľ musí dosiahnuť minimálne II. stupeň odkázanosti pri posúdení samosprávnym krajom.

Zdroj: Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

Poslaním SocioFóra je obhajovať a presadzovať záujmy a požiadavky mimovládnych neziskových organizácií, ktoré pracujú pre ľudí sociálne, zdravotne, či inak znevýhodnených.

Snažíme sa o dosiahnutie rovnoprávneho postavenia neštátnych/neverejných poskytovateľov a ich klientov v prístupe ku službám a k verejným zdrojom.

Veríme, že občan má právo vybrať si služby, ktoré potrebuje u toho poskytovateľa, ktorý mu zabezpečí kvalitné služby v jeho domácnosti alebo v mieste v ktorom sa cíti ako doma.

Podporujeme reformu systému sociálnych služieb a transformáciu zariadení sociálnych služieb najmä šírením informácií, nových poznatkov a iniciovaním diskusií.

**Podeľte sa s nami o svoje skúsenosti pri zabezpečovaní sociálnych služieb
na socioforum@socia.sk**

Táto publikácia vznikla
vďaka finančnej podpore
Stefan Batory Foundation

Zostavili:

PhDr. Helena Woleková, PhD.

Ing. Oľga Reptová

Mgr. Martina Petijová

socĩa

Vydala: SOCIA – nadácia na podporu sociálnych zmien

pre SocioFórum

Legionárska 13

831 04 Bratislava

Tel. 02 - 55 64 52 14

socioforum@socia.sk

www.socioforum.sk

www.socia.sk

Grafická úprava: Mgr. Rastislav Valentovič

Tlač: Peter Prekop - Print Production

Náklad: 15 000 ks

Vydanie: prvé, apríl 2010

ISBN: 978-80-969744-1-2

STEFAN
BATORY
FOUNDATION